

Opbrengsten van de Kennistafel Onderzoekend en Ontwerpend leren

Weten wat werkt bij leren ontdekken

Met gepaste trots lanceert de Kennistafel 'Onderzoekend en Ontwerpend leren' de website '[Weten Wat Werkt bij leren ontdekken](#)', waar je een schat aan informatie aantreft over onderzoekend en ontwerpend leren (OOL). Het is het sluitstuk van een inspirerend en productief jaar waarin ruim dertig onderzoekers en professionals uit de onderwijspraktijk beschikbare (praktijk)kennis over OOL hebben samengebracht en ontsloten met het doel dat die kennis beter wordt benut. Het resultaat mag er zijn, vinden de voorzitter van de kennistafel Juliette Walma van der Molen en deelnemer Xander Roels.

Gelijkwaardig

Het zijn allemaal pleitbezorgers van onderzoekend en ontwerpend leren, de deelnemers van [de kennistafel OOL](#). De een doet er onderzoek naar en publiceert erover, een ander ontwikkelt aanpakken en materialen, en weer andere deelnemers brengen onderzoekend en ontwerpend leren dagelijks in praktijk in de klas. "Kenmerkend voor onze kennistafel is dat onderzoekers en professionals uit de onderwijspraktijk op een gelijkwaardige manier samenwerken", zegt Juliette Walma van der Molen. "De praktijk leert veel van de wetenschap, en andersom leren onderzoekers veel van de ervaringen van mensen die in de scholen werken. De deelnemers hebben een gelijkwaardige inbreng."

Inventariseren en ontsluiten

Omdat er al ontzettend veel kennis en expertise over onderzoekend en ontwerpend leren beschikbaar is, heeft de kennistafel zich niet zozeer gericht op het ontwikkelen van nieuwe kennis, maar op het inventariseren, ontsluiten en benutten van bestaande (praktijk)kennis over onderzoekend en ontwerpend leren. "Dat is belangrijk," zegt Walma van der Molen, "want het is bekend dat de beschikbare kennis de praktijk – scholen en klassen – nog onvoldoende bereikt. Helaas bungelt Nederland in de ranglijst van 27 OECD-landen nog onderaan als het gaat om de verankering van onderzoekend en ontwerpend leren in het curriculum."

Twee thema's

Met de website Weten Wat Werkt hoopt de kennistafel dat te verbeteren. De site bevat een enorme hoeveelheid informatie over onderzoekend en ontwerpend leren, vertelt Xander Roels die als leerkracht en W&T specialist werkt bij Octant. "Je vindt er artikelen en toegankelijke wetenschappelijke publicaties, maar ook praktijkvoorbeelden, materialen, werkvormen en activiteiten, waarvan is gebleken dat ze werken. Omdat er ontzettend veel informatie beschikbaar is, hebben we ervoor gekozen om ons te richten op twee thema's: nieuwsgierigheid en professionalisering. We hebben deze thema's uitgewerkt in subthema's op basis waarvan we de content van de website hebben geordend."

“Dat we die inhoudelijke structuur al vroeg in het proces hebben vastgesteld, was heel effectief”, vult Walma van der Molen aan. “De structuur gaf niet alleen richting aan de werkgroepen die aan de slag gingen met verzamelen en inventariseren, maar ook aan de bijeenkomsten van de kennistafel.”

Betekenisvolle ordening

Onder het thema ‘nieuwsgierigheid’ – de motor van leren – vind je informatie en materialen die scholen en leerkrachten ondersteunen om aan te sluiten bij de nieuwsgierigheid van kinderen en om de nieuwsgierigheid te triggeren. Subthema’s zijn bijvoorbeeld: ‘Vanuit nieuwsgierigheid onderzoek doen’, ‘Nieuwsgierigheid van kleuter tot puber’ en ‘Hoe organiseer je een nieuwsgierige school?’

Om onderzoekend en ontwerpend leren te implementeren in het onderwijs, moeten onderwijsprofessionals een positieve houding en vaardigheden ontwikkelen. In het deel ‘professionalisering’ vind je hiervoor ondersteunende kennis en materialen. De content is ondergebracht in subthema’s zoals ‘Hoe ziet de ontdekkende leerkracht eruit?’, ‘Wat is goede OOL-professionalisering?’ en ‘Bouwen aan visie en implementatie’.

“Dankzij de betekenisvolle ordening van het materiaal, is deze website meer dan een startpagina”

“Het mooie van deze structuur is dat je als bezoeker als het ware bij de hand wordt genomen om kennis, materialen, voorbeelden, uitleg en duiding te vinden”, zegt Walma van der Molen.

“Doordat het materiaal op een betekenisvolle manier is geordend, geeft de website de bezoeker inhoudelijk richting en is het meer dan een grabbelton of een startpagina. Bij ieder subthema hebben we een begeleidende tekst geschreven, waarin het subthema wordt toegelicht en de lezer handvatten krijgt om de materialen te gebruiken.”

Zachte opbrengsten

Naast het tastbare resultaat van de website, heeft de kennistafel OOL ook ‘zachte’ opbrengsten, zoals Roels ze noemt. “De goede samenwerking en de uitwisseling tussen wetenschap en praktijk die hierdoor is ontstaan, is een hele zinvolle opbrengst. De deelnemers hebben hierdoor een sterk netwerk opgebouwd; je kunt elkaar raadplegen en je kunt bij elkaar gaan kijken op school. Maar ook het enthousiasme dat de kennistafel teweeg heeft gebracht is een mooie opbrengst. Dat leidt onder meer tot goede ideeën voor vervolgactiviteiten, bijvoorbeeld in de opleidings sfeer. Maar ook zijn er bijvoorbeeld nog andere thema’s die we graag op dezelfde manier zouden willen uitwerken.”

weten
wat
werkt

bij leren
ontdekken

Meer nodig

Hoewel de kennistafel OOL met het opleveren van de website officieel is beëindigd – de subsidie van PO-Raad en NRO houdt op – zet het projectteam van de kennistafel alles op alles om deze vruchtbare samenwerking tussen wetenschap en praktijk te kunnen voortzetten. Want hoe inhoudsrijk en informatief de website ook is, om onderzoekend en ontwerpend leren in het onderwijs echt goed op gang te brengen en te implementeren, is er meer nodig, zo is de stellige overtuiging van de deelnemers van de kennistafel.

“We willen als kennistafel blijven bestaan,” vertelt Walma van der Molen, “te meer daar we horen dat besturen en scholen die met OOL aan de slag willen daar veel behoefte aan hebben. We zijn dus op zoek naar nieuwe subsidiemogelijkheden, zodat we als kennistafel nog meer kunnen doen om onderzoekend en ontwerpend leren in het onderwijs op een onderbouwde manier vorm en inhoud te geven.”

Bezoek de website: www.platformsameneronderzoeken.nl/wetenwatwerkt/

